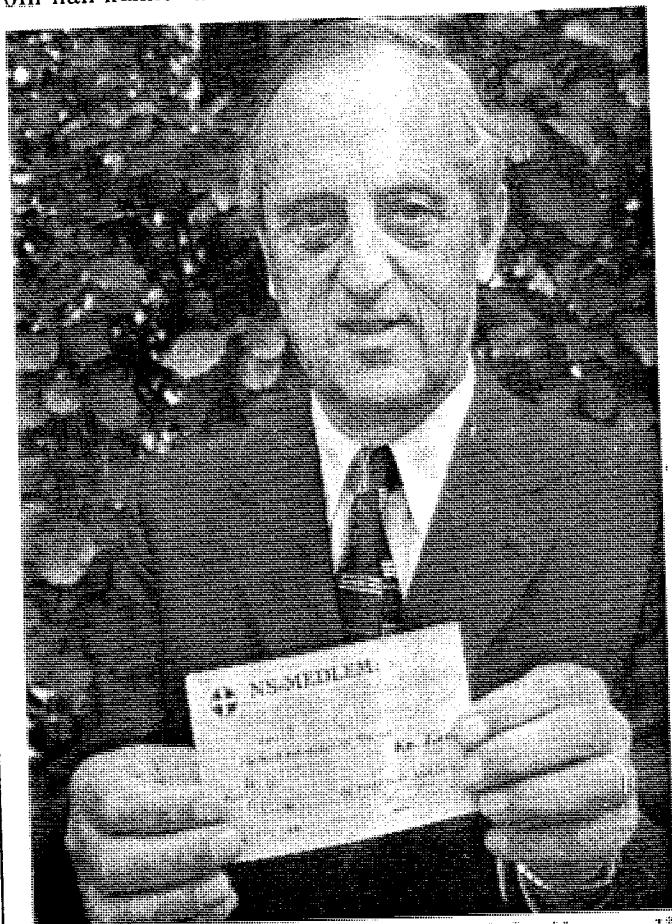

CATO GUHNFELDT

— De må så gjerne beholde det. Min mann vil vel neppe bestride sitt medlemskap i Nasjonal Samling. Omtrent slik lød fru Maria Quislings svar da Milorg-mannen Gunnar Madsen få dager etter frigjøringen i 1945 spurte om han kunne få beholde

det gule kortet han holdt i hånden; Vidkun Quislings medlemskort nr. 1 i Nasjonal Samling. Hendelsen inntraff i Quislings bolig Gimle på Bygdøy, og 37 år etter er klenodiet fortsatt i Madsens eie. Interesserte kjøpere har han hatt mange av, men kortet er allerede øremerket en museums plass.

I brystlommen på en av Quislings hirduniformer lå hans gamle medlemskort nr. 1 i Nasjonal Samling fra 1936. Foreløbig tar Gunnar Madsen godt vare på sitt klenodium, men på lengre sikt vil det havne på museum.
(Foto: Finn E. Strømberg)

— Det unike medlemskortet falt i mine hender ved en ren tilfeldighet, røber Madsen som til daglig er organisasjonssjef i forsikringsselskapet Norske Liv i Oslo. — Jeg var medlem av Milorg-gruppe nr. 13/211 som holdt til på Bygdøy, nærmere bestemt i førergårdens kasserne på Ro. Vårt opprinnelige mål var å kjempe mot de tyske spesialavdelinger som var forlagt i området. Heldigvis gikk kapitulasjonen og avvæpningen av disse styrker over all forventning, og vi ble satt til nye oppgaver.

Madsen forteller at tre—fire dager etter kapitulasjonen fikk gruppen beskjed om å gjennomse Quislings bolig, Gimle — den tidligere såkalte Grande-villaen. Her befant det seg fortsatt noen høytstående hird- og statspolitifolk, en 10—12 stykker samt tjenerskap og fru Quisling selv.

I Quislings gemakker

— Alle skulle settes under arrest, og alle våpen beslaglegges, forteller Madsen. — Hirdfolkene forholdt seg rolig ved vår ankomst ved 10-tiden om morgenen. Alle var jo kjent med de faktiske forhold i landet. I den såkalte hirdhallen møtte vi fru Quisling som ba oss om å sette fra oss alle våpen før vi gjennomførte huset. Skjønt hun kan ha fryktet for sammenstøt mellom våre folk og hirden, var dette et krav vi ikke kunne bøye oss for.

Mennene i Milorgs gruppe ble fordelt, og det ble blant annet Madsens oppgave å gjennomgå Quislings private gemakker, soveværelset og et omkleddingsrom.

— Vi var først og fremst ute etter dokumenter som eventuelt kunne brukes i en rettssak mot Quisling, dernest våpen, opplyser Madsen. — Det var i omkleddingsværelset jeg gjorde mitt lille funn. I brystlommen til en av Quislings hirduniformer som hang i et vel-

fyllt klesskap, fant jeg medlemskortet. Fru Quisling var tilstede, og jeg spurte henne om hun hadde noe imot at jeg beholdt kortet, hvorpå hun ga sitt svar. Til tross for den store menneskelige tragedie hun stod midt oppe i, viste hun seg beundringsverdig rolig og balansert. Skjønt hun virket resignert, besvarte hun alle spørsmål som ble stilt henne før hun ble ført bort, sammen med blant andre sin kokke, stuepike og øvrige i huset.

Madsen gjennomførte flere andre steder i huset. På loftet kom han over husholdningsbøker hvor alt som var anskaffet stod oppført i henhold til Quislings pedantiske orden.

Uvanlig korrespondanse

— Jeg husker forøvrig en detalj som jeg ikke har sett særlig omtalt, legger Madsen til. — På soveværelset lå det endel korrespondanse mellom Quisling og minister Blehr datert i dagene før kapitulasjonen. Av brevene fremgikk det at de to alvorlig hadde diskutert hvorvidt hirden og hjemmestyrkene kunne opptre samlet og samarbeide om å avvæpne tyskerne!

46 år etter at det ble utstedt 4. februar 1936, er Quislings medlemskort et underlig dokument. Arskontingenten i Nasjonal Samling det året var to kroner, og kasserer S. Horn Fuglesangs underskrift bekrefter at de skal være innbetalt. Påskrift og stempler for senere års medlemskap er imidlertid ikke påført kortet, det var vel neppe noen stor nødvendighet for kortets eier. Forøvrig merker man seg at kortet er revet av en blokk, med jevne tagger i venstre kant.

— Foreløbig har jeg interesse av å beholde det. Men en dag finner det nok veien til en museums plass i Forsvaret, det er vel der et slikt klenodium hører hjemme, sier Madsen.